

**TOEKOMST-
VISIE 2050**

Stuifdijk

Van probleem naar oplossing

De kernwaarden

Alle leidende principes uitgelegd

Toekomst

De Boschplaat en de eilanders

Boschplaat 2050: natuurlijke eiland- staart van formaat

Veilig voor mens, plant en dier

Voorwoord

De Boschplaat is één van de meest waardevolle natuurgebieden van Nederland. Het is de grootste eilandkwelder van het Waddengebied. Een grootschalig en weids oerlandschap waar honderdduizenden broed- en trekvogels jaarlijks verblijven om te eten, zich voort te planten en te broeden.

Een gebied ook met veel verschillende milieus en daardoor verschillende plantensoorten, onder andere doordat de zee het gebied geregeld overstroomt. Én een plek waar we ons nog één voelen met de natuur. Niet voor niets heeft de Boschplaat de status van Europees natuurreservaat.

Dit even unieke als kwetsbare ecosysteem wordt echter bedreigd. Sinds de jaren tachtig is steeds duidelijker geworden dat de natuurlijke dynamiek is verstoord, waardoor de variatie aan planten en dieren (biodiversiteit) afneemt. De begroeiing veroudert, verruigt en wordt eentonig. Ook is de kans groot dat er te

weinig zand en slib wordt afgezet om de zeespiegelstijging bij te houden. Zonder meer zorgelijk is dat de oostpunt, net als een deel van de zuidelijke kwelder, langzaam afkalft. Al met al verliest dit zeldzame natuurgebied haar aantrekkelijkheid voor zowel mens, plant als dier.

Eeuwig zonde. Kunnen we het tij tijdig keren? En zo ja, hoe? Daarover gaat deze toekomstvisie. Door Staatsbosbeheer opgesteld in nauw overleg met eilanders, experts en stakeholders als de provincie Fryslân en Rijkswaterstaat.

Kern van dit betoog: herstel de natuurlijke dynamiek! Met vooral eenmalige ingrepen die passen bij dit grootse natuurgebied. Als de natuur vervolgens haar gang kan gaan, kunnen we ook in 2050 nog samen genieten van een natuurgebied dat in Nederland zijn weerga niet kent. Eén ding staat vast: we doen dit samen met eilanders en experts, die ook bij de totstandkoming van deze visie van onmisbare waarde zijn geweest.

Digitaal magazine

Een uitgebreid verslag van de motivatie, achtergronden, route naar en inhoud van de toekomstvisie 'Boschplaat 2050: natuurlijke eilandstaart van formaat' vindt u online op:

www.boschplaatvisie.nl

In dit digitale magazine vindt u ook verslagen, foto- en filmimpresies en onderzoeksresultaten van het symposium, de excursies en de workshops die voorjaar 2017 op Terschelling zijn gehouden.

De Boschplaat

Toen

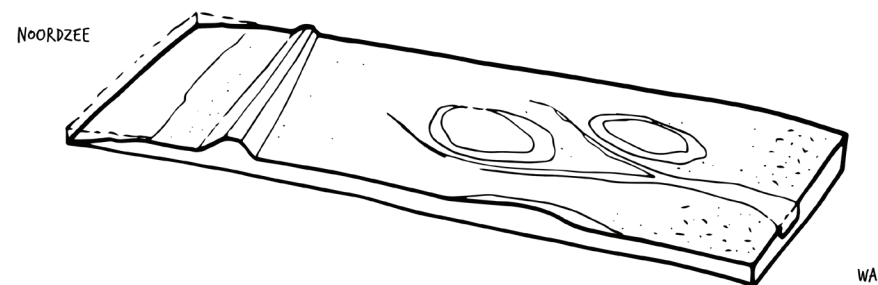
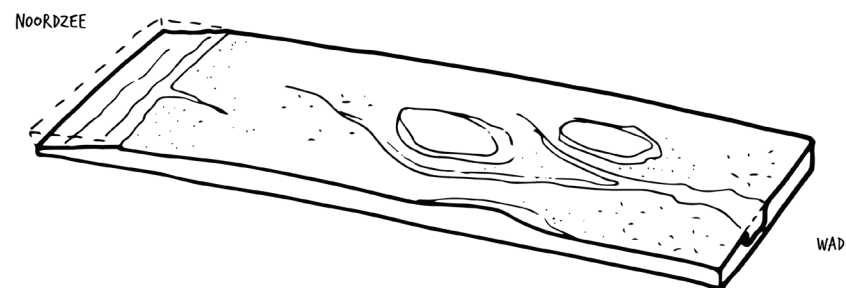
Eind 17e eeuw zat de Boschplaat al aan Terschelling vast. Het is dan een ruim zeven kilometer lange, kale en regelmatig overspoelde strandplaat. Daarna vormden zich de eerste duinen, de 200 jaar daarop gevolgd door een keten van losliggende duincomplexen langs de zuidkant. Wind en water hebben vrij spel.

Eind 19e eeuw besluiten de eilanders de natuur een handje te helpen. Bevreesd dat de Noordzee doorbreekt naar het Wad, en het eiland splitjt, besluiten ze stuifdijken rond paal 19 en 20 aan te leggen. In de jaren dertig van de vorige eeuw gevolgd door een rigoureuze ingreep: de aanleg van de maar liefst negen kilometer lange, grotendeels kaarsrechte, Derk Hoekstra Stuifdijk die eindigt bij het Amelanderduin.

Ingrijpende verandering

Deze ingreep verandert de Boschplaat ingrijpend. De zandplaat wordt gesplitst in een smal, zandig noordelijk deel en een breed zuidelijk deel. Het zand bereikt niet langer het zuidelijke deel, waar in de luwte van de dijk slib bezinkt. Hier vestigen zich aanvankelijk omvangrijke en gevarieerde kweldervegetaties. Ook ontstaan er op de opgehoogde kwelder geulen, zandige oeverwallen en overgangen tussen zoet- en zoutwatermilieus.

Aan de noordoostzijde van de Stuifdijk, op het brede strand, ontstaan primaire duintjes die in de jaren tachtig onderling worden verbonden: Cupido's Polder is een feit.

De Boschplaat

Inmiddels

Stuifdijk, uitdaging 1
Eens een oplossing, nu een probleem

De Boschplaat bereikt rond de jaren zeventig haar maximale omvang en diversiteit aan flora en fauna. Vanaf de jaren tachtig wordt dat anders. De Stuifdijk en de onnatuurlijk snelle ophoging met slib leggen het natuurgebied letterlijk vast. Door het gebrek aan dynamiek veroudert en verruigt de vegetatie. Ook neemt de invloed van zoet water op de kwelder toe.

Aan de 'luwe' zuidzijde is de zandplaat onnatuurlijk snel opgehoogd met slib, waardoor omvangrijke kwelders ontstaan. Door de sterke opslibbing aan de zuidrand van de kwelder en langs de slenken, bereikt het (Wadden)zeewater gaandeweg minder vaak de zone tussen de Duintjes en de Stuifdijk. In dit langgerekte deel blijft het zoete water ook lang(er) staan. De bodem wordt drassig, ontzilt en de kweldervegetatie maakt gaandeweg plaats voor grassoorten die

het beeld blijvend domineren. Ook riet steekt de kop op.

Snelle veroudering
Jonge pioniersvegetaties en hun opvolgers vinden we inmiddels alleen nog rond de Eerste en Tweede Slenk, plaatselijk ten zuiden van de Tweede Duintjes en in de zilte 'laagte' tussen de Stuifdijk en de Duintjes. Met name zee-kweek ontwikkelt zich sterk. Dit gaat ten koste van jongere en meer gevarieerde vegetaties. Bijna twintig procent van de Boschplaat is inmiddels met zee-kweek bedekt, dat ook dominant aanwezig is op de Punt van de Groede.

Erosie, uitdaging 2
Afkalven eilandstaart en kwelder

Door de eeuwen heen varieert de Boschplaat enorm in lengte onder invloed van afzetting van sediment en erosie van de eilandstaart. Dit speelt zich af rond het Amelandergat. Groei en krimp verliepen tot op heden in cycli van vijftig tot zestig jaar. Het lijkt er op dat dit ritme zich, sinds de Boschplaat in 1984 haar maximale lengte bereikte, niet langer herhaalt. Veranderingen in de buitendelta kunnen hier een rol in spelen. Tegelijk is de kwelder op de Punt van de Groede en aan de zuidzijde flink aangegroeid.

Een en ander heeft ertoe geleid dat aan de noordoost- en oostzijde van het Amelandergat aanzienlijke oppervlaktes in zee verdwijnen. Gevolg is ook dat het Wad aan de zuidoostkant van de Boschplaat verzand. Op de kwelderrand ontstaan hier zelfs jonge duinen. Oostwaarts van de Vierde Slenk verdwijnt er

ook land. Ook langs de kwelderrand aan de zuidwestzijde van de Groede vindt erosie van de kwelder plaats.

Gevolgen in beeld

Wat de gevolgen van genoemde ontwikkelingen zijn voor de vegetatie, laten we zien met 'virtuele' wandelingen van noord naar zuid (vanaf paal 20) en van west naar oost in het digitale magazine:

boschplaatvisie.nl/de-omslag

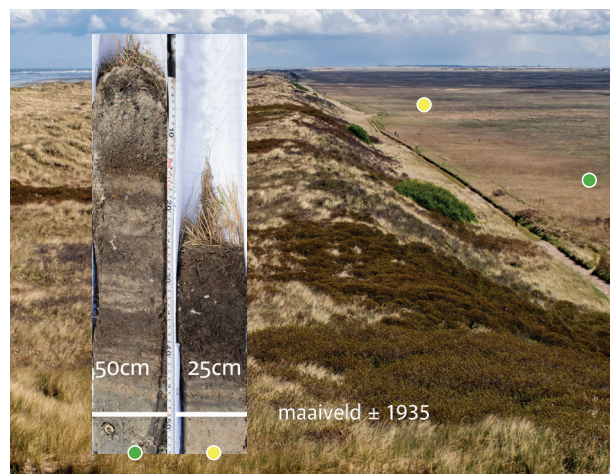

Klimaat- bestendigheid

De zeespiegel stijgt al eeuwenlang. Tot nu toe groeiden grote delen van de Boschplaat mee. Als het water steeds sneller stijgt, is het de vraag of de Boschplaat het tempo kan bijhouden. Dat is onzeker en hangt ook af van of, en hoe, het dynamische systeem van de Waddenzee reageert.

Wat we wel kunnen voorspellen, is dat bepaalde delen van de Boschplaat meer en andere delen niet of nauwelijks hinder zullen ondervinden van de zeespiegelstijging.

We laten de verschillen zien, met op drie verschillende locaties gestoken bodemprofielen.

Bodemprofielen groene stip (links, ter hoogte paal 20) en gele stip (rechts, ter hoogte paal 21). Bodemophoging bij paal 20 dankzij dynamiek in zeereep. **Gevolg: verjonging vegetatie en beter bestand tegen zeespiegelstijging.**

Bodemprofiel blauwe stip (links, ter hoogte Tweede Slenk) en groene en gele stippen (tussen Stuifdijk en Tweede Slenk). Door regelmatige overstrooming heeft zich op de zuidelijke kwelderrand (hier blauwe stip) een behoorlijke laag klei kunnen afzetten. Mede door de ophoging overstroomt het gebied tussen de kwelderrand en Stuifdijk minder frequent. Hier is dan ook nauwelijks slib afgezet (groene en gele stip). **Dit gebied is kwetsbaarder voor zeespiegelstijging.**

Bodemprofiel blauwe stip, ter hoogte van de Vijfde Slenk. De kwelder is hier tussen 1937 en 2014 zo'n 15 centimeter opgehoogd met slib uit de Waddenzee. Twee wash-overs in 2014 en 2016 zorgden voor een ophoging van maar liefst 35 centimeter zand. **Dit deel van de Boschplaat is hierdoor beter bestand tegen de zeespiegelstijging.**

Wat als we niets doen?

Wat gebeurt er met de Boschplaat als we niets doen? Verschuift de kustlijn? Kalven de eilandpunt en de kwelder verder af? Lastige vragen. Deels omdat kennis ontbreekt. Maar ook omdat de natuur onvoorspelbaar is en deze situatie zich voor het eerst in de geschiedenis voordoet. We houden dan ook een slag om de arm in onze blik op de toekomst van de Boschplaat bij ongewijzigd beheer.

STUIFDIJK. De Stuifdijk wordt gekenmerkt door de afwezigheid van dynamiek en daarmee gepaard gaande verouderingsprocessen. Ze is grotendeels dicht begroeid met helm, met aan de luwe zijde duindoornstruweel. Soorten die afhankelijk zijn van een meer kale bodem, zoals duinsterretje, zeewinde, blauwe zeedistel en wondklaver, raken in de verdrinking. De evaluatie van het Beheerplan Rijksgronden 2003 – 2013 liet zien dat de verwachte ontwikkeling naar een meer dynamische situatie zonder beheeringrepen niet op gang is gekomen. Verwacht wordt dat de veroudering van de vegetatie doorzet.

KWELDER. Na aanleg van de Stuifdijk kwam de ontwikkeling van de kwelderbegroeiing snel op gang. Rond 1970 werd de hoogste mate van diversiteit bereikt. Voortschrijdende successie leidde vervolgens tot grovere patronen, met een achteruitgang van jonge kweldervegetaties én een forse toename van climaxvegetaties gedomineerd door zeekweek. Meer recent ontstonden er ook brakke rietvegetaties. Bij ongewijzigd beheer zetten deze ontwikkelingen op de kwelder door.

CUPIDO'S POLDER. Op de begroeide strandvlakte van de Cupido's Polder ligt de soortenrijke pioniersfase achter ons. Ook hier verouderd de vegetatie. De verdere ontwikkeling van het gebied hangt nauw samen met de ontwikkeling van de kustlijn. Door het verdwijnen, of naar binnen toe verplaatsen, van het zand van de zeewaarts gelegen duinenrij zal door wash-overs de dynamiek ten noorden van de Stuifdijk toenemen.

NOORDZEEKUST. Tot ongeveer paal 21 groeit de kustlijn licht aan. Vanaf hier, en verder richting het oosten, verschuift de kustlijn op dit moment jaarlijks zo'n twintig meter (of meer) landinwaarts. Als dit doorzet, wordt de Basiskustlijn bij paal 26 rond 2030 overschreden. De voorgelegen duinen van de Cupido's Polder en een deel van de Stuifdijk verdwijnen dan.

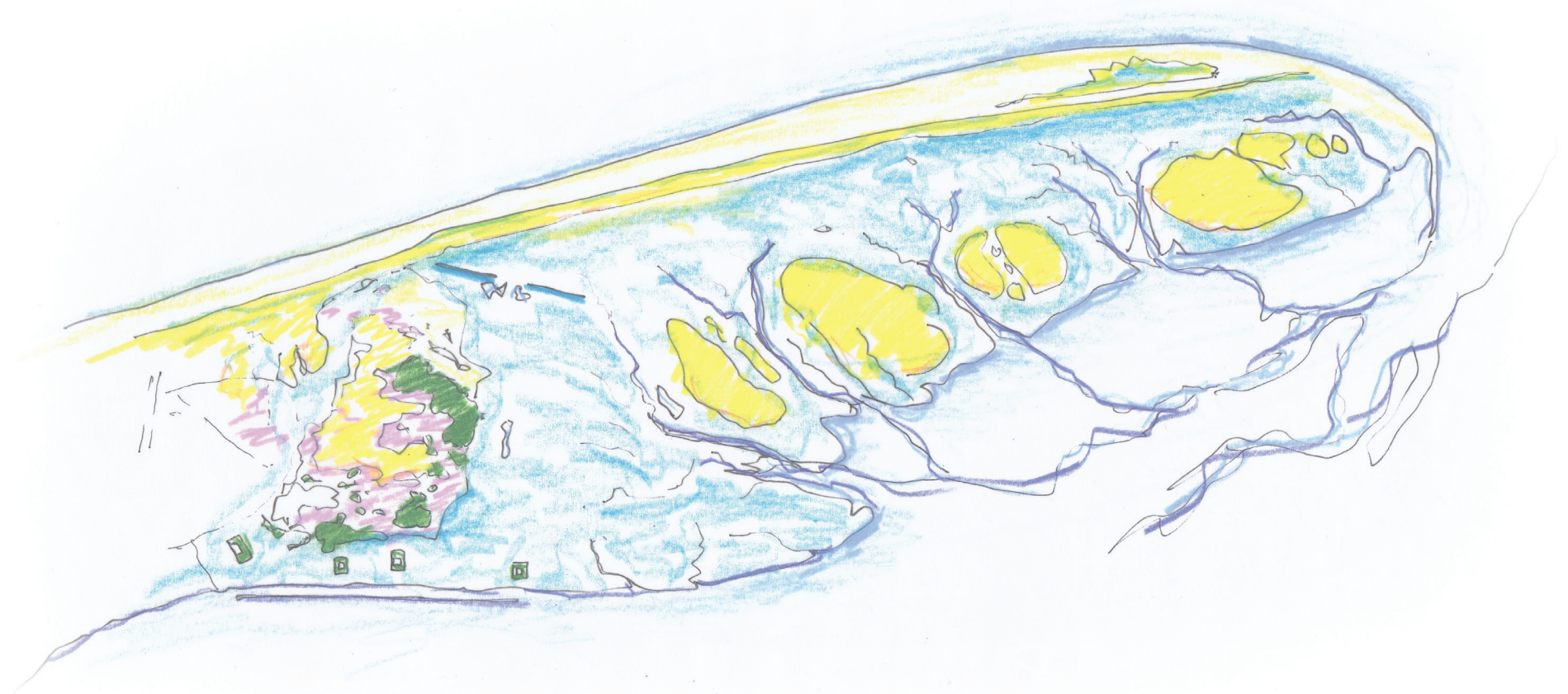
AMELANDERGAT. De eilandstaart, aan de uiterste oostpunt van de Boschplaat, is de afgelopen dertig jaar zo'n achthonderd meter korter geworden. Inmiddels zou de staart weer wat moeten aangroeien. Die kentering is nog niet zichtbaar. Duintjes en kwelders ten zuiden van de Stuifdijk zullen verdwijnen. De oostgrens zal dan rond 2030 om en nabij de Vijfde Slenk liggen; de grens van de Boschplaat rond 1700.

Urgentie

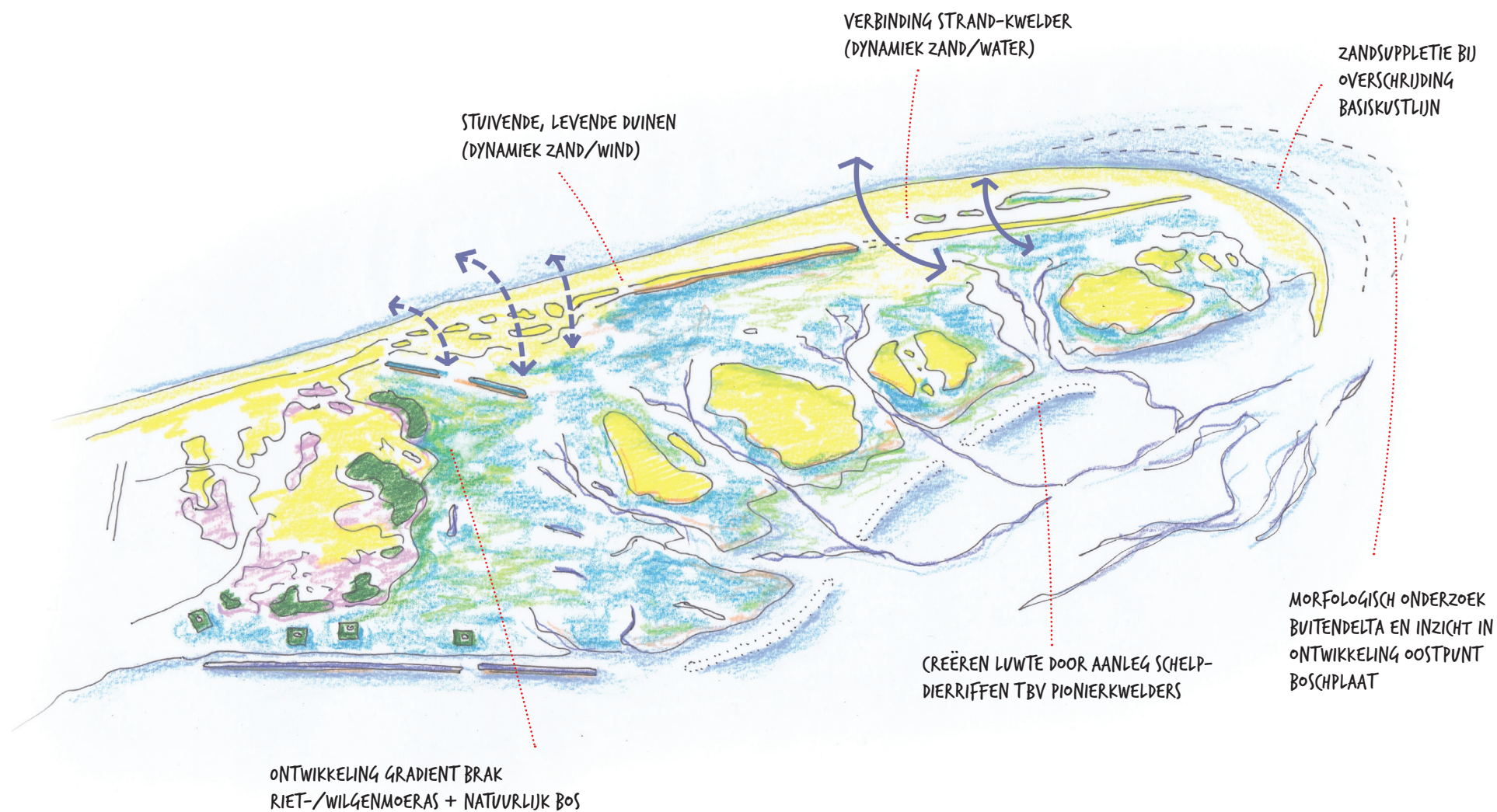
De gevolgen van niets doen, zijn groot. De kans is groot dat:

- kenmerkende plantensoorten verdwijnen
- een uniek ecosysteem verloren gaat
- delen van de kwelder verdrinken
- tienduizenden trek- en broedvogels hun vaste stek verliezen
- de eilandstaart en kwelder verder afkalven

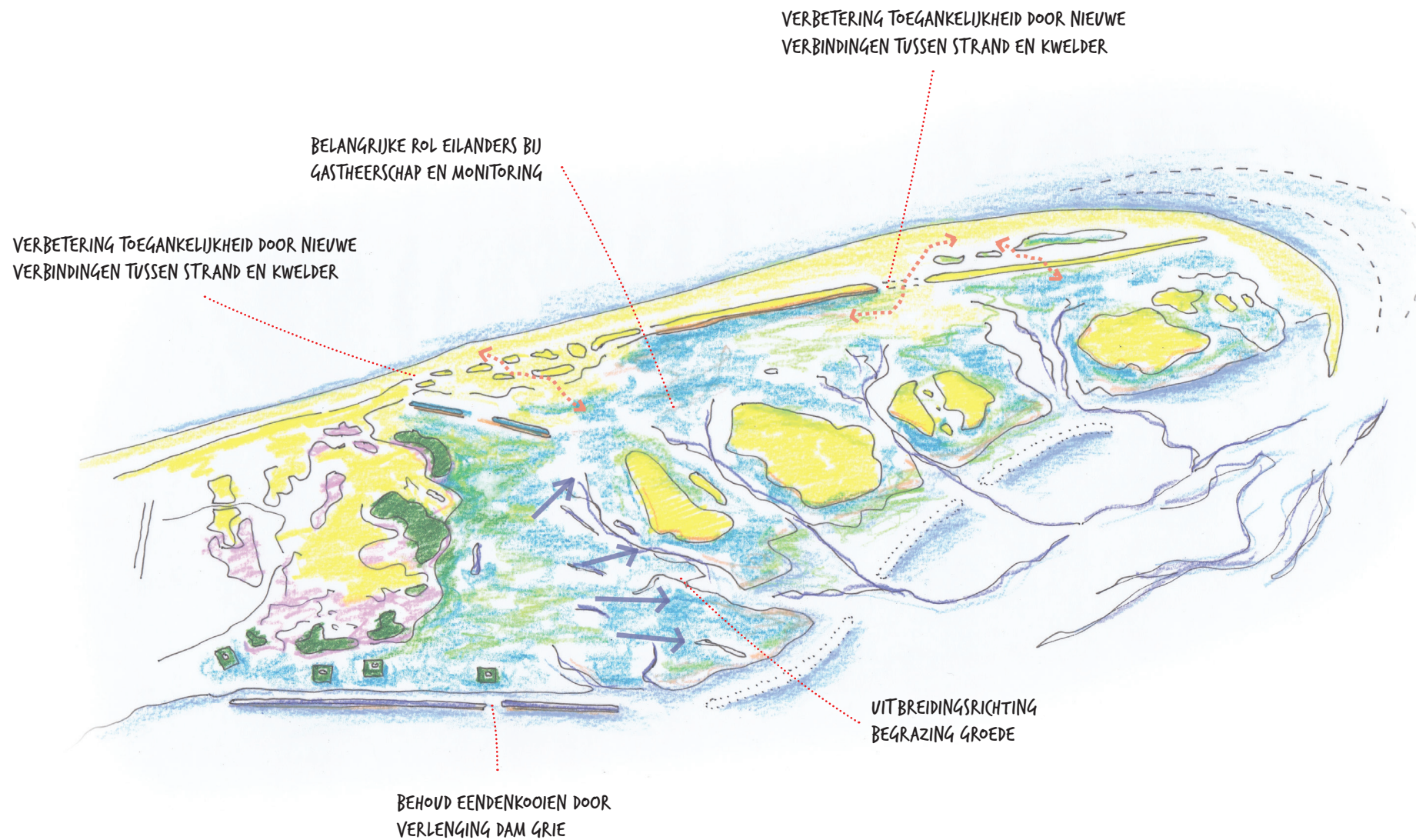
Plek

Natuur

Mens en cultuur

Mogelijke maatregelen

De leidende principes zijn vertaald naar twee schetsontwerpen, die in het hart van deze uitgave te vinden zijn. In de eerste staat het herstel van natuurlijke dynamiek en biodiversiteit centraal. In de tweede het verbeteren van de ontsluiting en gebruikswaarde. Samen schetsen ze het beeld van een veilige, beleefbare, gradiënt- en soortenrijke Boschplaat in 2050.

Geschetste ontwikkelingen krijgen grotendeels een natuurlijk verloop. Wel moeten ze op gang worden geholpen. Hiervoor staan een aantal maatregelen ter beschikking die we hier op een rijtje zetten. Meer uitgebreid en toegelicht staan ze in het digitale magazine.

Kennisbank Boschplaat - kennisgroep van eilanders, wetenschappers en experts om maatregelen uit te werken en te onderzoeken.

Stimuleren dynamiek, zand en wind - deel van de Stuifdijk in verstuiving brengen.

Ontwikkelen dynamiek zand, water en wind – wash-overs waardoor zeewater enkele malen per jaar tijdens stormtij, over het strand en de kwelder van de Noordzee naar de Waddenzee kan stromen en zand afzet.

Schelpdierriffen aanleggen - schelpdierriffen op het Wad, ten zuiden van de Boschplaat, verkleinen de invloed van golven.

Bevorderen sedimentatie en verlengen dam Grië - verlengen bestaande dam van de Grië doet het afkalvende effect van de golven teniet.

Uitbreiding begrazing - seizoensbegrazing met (eilander) vee.

Morfologisch onderzoek Amelander Zeegat - onderzoek naar de processen die spelen rond/in het Amelandergat, aansluitend op huidig onderzoek in de buitendelta (Kustgenese 2.0/SEAWAD).

Zandsuppletie - kustafslag stoppen door zand aan te brengen (strand, vooroever of buitendelta). Is onderdeel huidig kustbeheer indien de Boschplaat verder dreigt af te kalven dan paal 26.

Doorontwikkeling oude vegetatie – lokaal veroudering van vegetatie toestaan, onder andere op de duintjes, natuurbos Berkenvallei en rietmoeras Koggegronden.

Benieuwd naar de beoogde effecten van de verschillende maatregelen? Op de website is een uitgebreid overzicht te vinden.

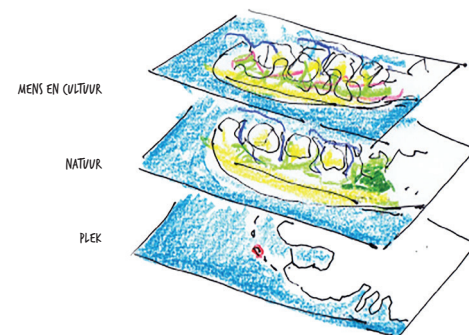
www.boschplaatvisie.nl/mogelijke-maatregelen

Leidende principes

Leidende principes en kernwaarden werken als een kompas. Ze geven richting aan keuzes en bijbehorende maatregelen.

De leidende principes zijn grotendeels gebaseerd op de inbreng van de deelnemers aan de excursies, groeps gesprekken met eilandbewoners en de lezingen en workshops op 30 en 31 mei 2017.

plek

De Boschplaat is onderdeel van het internationale Waddenzee-gebied.

De Boschplaat is een grootschalig, weids, open kustlandschap.

natuur

De Boschplaat blijft een gradiëtrijke, complete en weerbare eilandstaart.

Op de Boschplaat zijn natuurlijke processen leidend.

mens & cultuur

De Boschplaat blijft toegankelijk, beleefbaar en veilig voor de mens.

Op de Boschplaat is ruimte voor cultuurhistorie en toekomstig erfgoed.

Boschplaatgebruikers en eilandbewoners ondersteunen noodzakelijk ingrijpen.

Een breed gedragen visie

Een gedeelde toekomstvisie op de Boschplaat heb je niet zomaar. Daarom kozen we voor interactie. En voor samenwerking. Met deskundigen en belanghebbenden, maar vooral ook met de eilanders. We verzamelden meningen, ervaringen en suggesties in werksessies. We vroegen experts naar hun mening over het unieke natuurservaat. We trokken samen met honderden eilanders het gebied in.

Dit alles op zoek naar antwoorden op de vraag: hoe komen we samen tot een even dynamische, soortenrijke als toegankelijke Boschplaat in 2050? Een ontdekkingsreis in opdracht van de provincie.

Vanaf maart tot en met mei 2017 stond het verzamelen van ideeën en meningen centraal in onze zoektocht naar een visie op de Boschplaat. In die tijd organiseerden we onder meer 11 excursies, twee werksessies, een symposium en een enquête via Echt Terschelling.

We vroegen alle deelnemers de sterke en zwakke punten te benoemen van het gebied, net als de bedreigingen en de kansen. In totaal namen 314 mensen deel aan de excursies en werd de enquête door 590 personen ingevuld. De informatie die we hebben verzameld tijdens de excursies en via de enquête hebben we, samen met de inbreng van experts, vertaald naar zeven leidende principes.

Duidelijke grenzen

Behalve leidende principes, hebben we aan de hand van de inbreng van eilanders en experts ook een vijftal randvoorwaarden opgesteld waar ook in de toekomst aan voldaan moet worden:

1. Behoud van één eiland-principe, er mogen geen permanente geulen tussen de Noordzee en Waddenzee ontstaan.
2. Er worden afspraken gemaakt om verdere kustafslag voorbij paal 26 tegen te gaan.

3. Grotendeels behouden van de Stuifdijk als cultuurhistorisch fenomeen; komende tien jaar (t/m volgende beheerplanperiode) minimaal 80% instandhouding. Daarna evaluatie en mogelijk nieuwe afspraken.
4. Effecten van ingrepen worden gemonitord en zonodig bijgesteld of beëindigd.
5. Er worden afspraken gemaakt met betrekking tot routes over en de begaanbaarheid en toegankelijkheid van de Boschplaat. Het pad onder de Stuifdijk groeit mee met nieuwe ontwikkelingen en blijft begaanbaar. Onder normale omstandigheden blijft het Amelandergat bereikbaar.

Hiermee borgen we zowel het behoud van de Boschplaat als eilandstaart van formaat en de toegankelijkheid van het gebied.

Huidig beleid en de visie

Deze visie heeft invloed op het huidige Natura 2000-beleid van de provincie Fryslân en het kustlijnbeheer van Rijkswaterstaat. In het huidige Natura 2000-beheerplan streeft men naar 'een Boschplaat waar jonge habitattypen van duin en kwelder onder invloed van dynamiek door zeewater en wind, zich duurzaam ontwikkelen in gradiënten van Noordzee naar Waddenzee'.

Tegelijk streeft men naar het instandhouden van de aanwezige oppervlakte van verschillende habitattypen én een toename van habitattypen. Het huidige beheer bestaat grotendeels uit 'niets doen'. Dit leidt tot verdergaande veroudering van aanwezige habitattypen en verlies van onder andere jonge kwelders en broedbiotoop van vogels.

Mate van flexibiliteit

Uit onze visie blijkt dat de dynamiek van een eiland zich moeilijk verhoudt tot strak areaalbehoud. We streven dan ook een ruime mate van flexibiliteit na in oppervlak en begrenzing om te komen tot een zo groot

mogelijke dynamiek, beleefbaarheid en soortenrijkdom. Het huidige Natura 2000-beleid dient dan ook te worden aangepast aan de natuurlijke gebiedskenmerken van de Boschplaat, waarin dynamiek de sturende factor is en niet een strikt areaalbehoud van habitats op de huidige plaatsen.

Visie en kustlijnbeheer

In 1990 is door de Rijksoverheid de Basiskustlijn (BKL) vastgesteld. Op de Boschplaat loopt deze tot aan paal 26. Bij een overschrijding van de BKL maakt Rijkswaterstaat de afweging om wel of

niet een zandsuppletie uit te voeren. Bij die afweging wordt dan ook gekeken naar de effecten op natuur, N2000-doelstellingen, landschap en cultuurhistorie. Onze voorkeur gaat uit naar het volgen van de natuurlijke processen. Indien de afslag echter doorzet tot voorbij paal 26 is tijdig ingrijpen noodzakelijk om een eilandstaart van formaat te behouden.

Om de natuurdoelen uit deze visie te behalen moeten de huidige beheerafspraken tussen Rijkswaterstaat, provincie Fryslân, gemeente Terschelling en Staatsbosbeheer concreet worden ingevuld.

We streven een ruime mate van flexibiliteit na

De Boschplaat en de eilanders

De eilander bevolking heeft altijd een speciale band gehad met de Boschplaat. Eeuwenlang was het een uitgestrekte, onbegroeide strandvlakte, ver van de bewoonde wereld. Niet ongevaarlijk. Daar kwam je alleen als je er echt iets te zoeken had.

Dat veranderde toen het gebied, na aanleg van de stuifdijken, begroeid en door wild bewoond raakte. Er kon worden gejaagd, gevist en er werden eieren geraapt. Tegenwoordig wordt er ook begraasd, gefietst, gewandeld, gerecreëerd, gejut en op het strand gereden.

Erfgoed en traditie

Waar de door mensenhanden aangelegde stuifdijken op de Boschplaat tot het cultuurhistorisch erfgoed gerekend kunnen worden, geldt dat ook voor andere elementen en gebruiken als de kapen, het drenkelingenhuisje, het jutten en bijvoorbeeld ook het begrazen van de Groede. Stuk voor stuk elementen die belangrijk zijn en meegenomen en gewogen zijn in de visievorming.

Jutten en strandrijden

Van oudsher werden er op het strand met paard en wagen gejut en zomerse ritjes gemaakt. Door de jaren maakte het paard grotendeels plaats voor gemotoriseerd

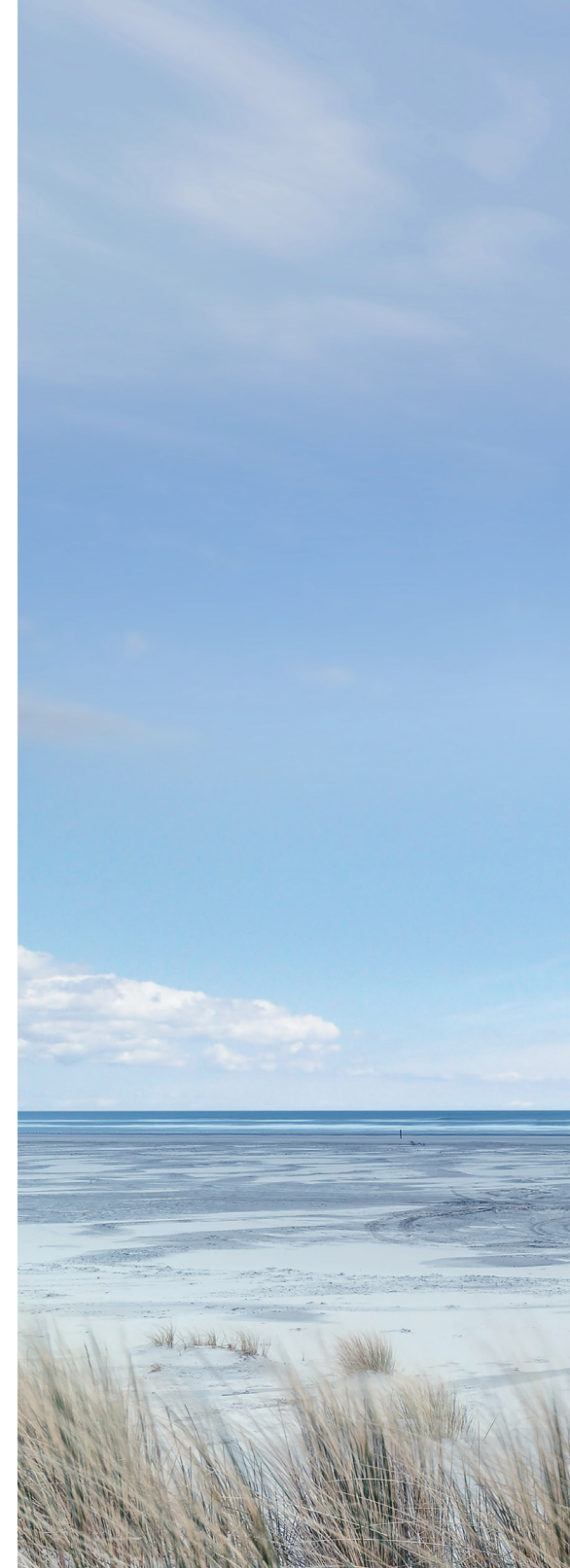
vervoer. Om in de wintermaanden met een auto het strand op te mogen, worden jaarlijks zo'n negenhonderd ontheffingen verleend.

Natuur en landschapsbeleving

Verhoudingsgewijs bezoeken de eilanders de Boschplaat weinig. Met uitzondering van het Noordzeestrand, waar veel wordt gereden. Zij die er wel regelmatig komen, hechten veel waarde aan de beleving van de ruimte, de weidsheid, de rust en aan de natuur met haar kenmerkende flora en fauna. Dit werd ook duidelijk tijdens de voorjaar 2017 gehouden excursies en enquêtes onder de bezoekers.

Commercieel gebruik

Twee bedrijven organiseren commerciële rondritten met een huifkar. De koetsiers zijn een vaste groep 'echte eilanders' met een grote, soms levenslange, binding met het gebied. Daarnaast rijdt er regelmatig een strandbus richting het drenkelingenhuisje.

Het vervolg

Het samen met eilanders en specialisten opstellen van deze toekomstvisie is de eerste stap op weg naar een nieuw Natura 2000-beheerplan voor de Boschplaat. De provincie Fryslân kan aan de hand van deze visie bepalen welke ideeën en voorstellen we gaan uitvoeren. En wanneer. Tijdens de huidige beheerperiode (2017 – 2022) of daarna? Wij vragen de provincie Fryslân dan ook om ons zo snel mogelijk de opdracht te geven de geschetste problemen aan te pakken.

Aanpakken betekent dat we, na groen licht van de provincie, een uitvoeringsplan willen opstellen met een uitwerking van de mogelijke beheermaatregelen. Van enkele maatregelen zijn de effecten bekend. Denk aan begrazen en stimuleren van verstuing. Voor andere ingrepen is aanvullend onderzoek nodig, al dan niet in de vorm van experimenten. Mooi voorbeeld is de aanleg van schelpdierriffen en wash-overs. Met een

stappenplan met korte- en langetermijnmogelijkheden, een onderzoeksopzet en een begroting kunnen we dan aan de slag!

Kennisbank en opleidingen

We starten een kennisbank waarin we samen met eilanders en experts de maatregelen onderzoeken en verder uitwerken. Is een maatregel uitgevoerd, dan monitoren en evalueren we de ontwikkelingen, met betrokken eilanders en onafhankelijke experts.

Wanneer je als bezoeker van de Boschplaat meer over het gebied te weten wilt komen, kom je al snel uit bij de vogelwachters op de twee vogelwachtersposten. Ook kun je per huifkar of strandbus de Boschplaat bezoeken. De voerlui vertellen dan een schat aan verhalen over dit unieke stukje Terschelling. In een speciaal te ontwikkelen 'Boschplaatopleiding' worden hun kennis, verhalen en ervaringen gedeeld én verrijkt met

onze kennis over natuurlijke processen en het beheer van het gebied. Zo beschikken we in de nabije toekomst over een geweldige groep Boschplaat-ambassadeurs. Hiermee willen we ook meer eilanders interesseren voor een rol als vogelwachter.

Basisscholen

De jeugd heeft de toekomst. Daarom organiseren we sinds 2010 een programma voor eilander basisschoolkinderen. De hoogste vier groepen gaan eens in de vier jaar twee dagen en één nacht de wildernis van de Boschplaat ervaren. Per huifkar en te voet trekken zij het gebied in, met onderweg een educatief (theater) programma. Dit blijven we voortzetten.

'Boschplaatvisie 2050; natuurlijke eilandstaart van formaat' is een uitgave van Staatsbosbeheer. Deze visie behandelt zowel de weg ernaartoe als de inhoud van de toekomstvisie. De visie is gemaakt op verzoek van de provincie Fryslân, voortlopend op een nieuw beheerplan voor het natuurgebied op Terschelling. De visie kwam tot stand dankzij de medewerking en inbreng van partners, beheerders, de eilander bevolking en diverse vakspecialisten en belangstellenden.

Stakeholders Boschplaat

Provincie Fryslân

- verantwoordelijk voor behalen Natura 2000 doelen
- voorzitter Provinciaal Orgaan Kust Fryslân (POK)

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

- verantwoordelijk voor vaststellen kustbeleid en doorvoeren van wijzigingen daarin

Rijkswaterstaat Noord-Nederland

- uitvoerend orgaan van ministerie van IenW en verantwoordelijk voor de uitvoering van het kustbeheer en handhaven van de Basiskustlijn

Staatsbosbeheer

- eigenaar van de gronden en verantwoordelijk voor dagelijks terreinbeheer op gebied van natuur, recreatie en cultuurhistorie

Gemeente Terschelling

- beheerder onverharde strandovergang bij paal 19, verlener ontheffingen voor het strandrijden en vergunningverlener

Colofon

Redactie & coördinatie

Freek Zwart, Joeri Lamers, Tamara Bok en Ben Wagenaar

Met dank aan

Rijkswaterstaat Noord-Nederland, Kennisnetwerk Ontwikkeling+Beheer Natuurkwaliteit (OBN), Deltares, Universiteit Utrecht, alle betrokken eilanders

Concept, technische realisatie en productie

Schrijfburo Terwisscha & Wagenaar / TWonline

Tekeningen

Bureau Peter de Ruyter, landschapsarchitectuur

Fotografie

Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, Freek Zwart, Joeri Lamers, Gerrit Bart Volgers, Vincent Zwart

Disclaimer

Bij de totstandkoming van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht. Desalniettemin kan de uitgever geen verantwoordelijkheid nemen of aansprakelijk worden gesteld voor mogelijk verkeerde informatie.

provinsje fryslân
provincie fryslân

Info en contact:

Meer weten over de visie? De brochure met samenvatting opvragen? Neem gerust contact met ons op.

Staatsbosbeheer

Longway 28
8881 CM West-Terschelling
E. terschelling@staatsbosbeheer.nl